

A Chemical Abstracts új referálási rendje

„Ahhoz, hogy időben elkészüljenek jó referátumok és indexek, a számítógépre alapozott mai információ környezetben arra van szükség, hogy mielőbb a CAS (*Chemical Abstracts Service*) munkatársai végezzék a referáló és indexelő munkát teljes munkaidőben, egyetlen olyan munkafolyamatban, amelyben a dokumentumokat csak egyszer nézik át.” A CAS vezetősége így magyarázta a változtatás szükségességét a külső munkatársak népes gárdájának.

Kezdetben a *Chemical Abstracts* referátumait kizárólag külső munkatársak készítették de az automatizálás annyira megváltoztatta a rendszert, hogy néhány szakterülettel eltekintve, megszűnt a külső dolgozók iránti igény.

/Information Retrieval and Library Automation, 12. köt. 7. sz. 1976. p. 4–5./

Nemzetközi MEDLARS együttműködés

Irán, Mexikó és Dél-Afrika *quid-pro-quo* kapcsolatot létesített a MEDLARS rendszer felhasználására az amerikai *National Library of Medicine*-nel. A három ország társult az NLM többi nyolc partneréhez: Ausztrália, Kanada, Franciaország, Német Szövetségi Köztársaság, Japán, Svédország, Anglia és az Egészségügyi Világszervezet (*World Health Organization*).

/Information Retrieval and Library Automation, 12. köt. 5. sz. 1976. p. 4./

A BNIST szerződéseiből

A BNIST (*Bureau National de l'Information Scientifique et Technique = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás Országos Irodája*) újszerű feladattal bízta meg, 110 ezer frank értékben a SERICI-t (*Société d'études et de réalisation dans les industries de la connaissance et de l'information*). Módszertani intézetet hoznak létre, amelyben előre, objektív módszerekkel felméri az adatbank-terveket a tudományos-műszaki területen, hogy a később jóváhagyandó tervezési tevékenységet irányítsák.

A munka három szakaszból áll. *Az elsőben* számbavevő azokat az adatbankokat, amelyek a tudományos-műszaki területeken fontos szerepet játszhatnak, felméri a szerte a világon már meglévő vagy most alakuló adatbankokat, kidolgozzák a legfontosabb adatbankok kiválasztásának kritériumait. *A második* szakaszban megszerkesztik azokat a dokumentumokat, amelyek alapján módszeresen kikérdezhetik a szakembereket, majd megkeresi a megfelelő szakembereket, az elvégzett vizsgálatról tanulmányt készítenek. Végül *a harmadik* szakaszban megállapítják a tervek kiválasztásához kidolgozott módszereknek megfelelő tervezési folyamat fő vonalait.

/Bulletin d'Information, 1976. 3. sz. p. 15./

KÖNYVTÁRI MUNKA

Gondolatok a könyvtárvezetéssel és -szervezéssel kapcsolatos kutatásokról

A fejlett országok jelenlegi helyzetét tekintve nem meglepő, hogy a *könyvtárszervezés problémáival* az utóbbi években nagyon sokat foglalkozott a szakirodalom. Sok angol és amerikai szerző közöl bonyolult elméleti fejtegetéseket, tetszetős modelleket e témáról, de nyíltan meg is mondja, hogy olyan adatok, amelyekkel ezeket a modelleket működtetni, élővé tenni lehetne, nem léteznek. Ha viszont a könyvtárosnak nincs semmi haszna a kutatásokból, gyakorlatilag nincs sok értelme sem a kutatásnak, sem a kutatási eredmények közlésének.

Napjainkig érezhető az ellentét az *igazgatás* és a *könyvtáros* között. A könyvtárigazgatásra vonatkozó kutatásokat sokszor csupán elméleti kísérletezgetésnek tekintik a könyvtárosok, s nem szívesen foglalkoznak

modellek matematikai feldolgozásával. A legjelentősebb eredmények mindig akkor születtek, ha valamely kutatócsoportban sikerült megteremteni a könyvtárosok és az ügyviteli szakemberek közötti szoros együttműködést.

A *management*, vezetés, irányítás, ügyvitel fogalmának igen tág az értelme. Az ide tartozó kutatásokat az egyszerűség kedvéért feloszthatjuk: *alapkutatásokra, stratégiai kutatásokra és fejlesztési kutatásokra*, de valójában ezek összefüggő egészet alkotnak, egyiket sem lehet egyértelműen elhatárolni a másiktól.

Osztályozhatjuk a vezetési-szervezési tevékenységet a *menyiség*, *minőség* vagy a *hardness*, *softness* fogalmak segítségével. A létszámmal kapcsolatos kutatásokat pl. *soft*-nak, *minőséginek*, a kölcsönzési minták operatív kutatási tanulmányozását pedig *hard*-nak, *menyiséginek* nevezhetjük (*1. ábra*)

A *management* lényegében pragmatikus tevékenység, az *irányító-szervező szakember munkája problémára*